

Dnr :KS2022/14-3

Kommunstyrelseförvaltningen

Monica Holmgren | Kommunchef

0734-64 70 01 | monica.holmgren@bollebygd.se

Kommunstyrelsen

Svar på motion (S) om gratis mensskydd

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige bifaller motionen i den del som avser att gratis mensskydd ska finnas för samtliga grund- och grundsärskoleelever.

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige ger utbildningsnämnden i uppdrag att utreda distribution av gratis mensskydd till gymnasieelever, och att anse motionen besvarad i den del som avser att gymnasieelever ska erbjudas gratis mensskydd.

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige avslår motionen i den del som avser att det ska införas gratis mensskydd för personer i samma ålder som gymnasieelever, personer som inte går i skola.

Ärendet

Carina Svensson (S) föreslår i motion att mensskydd skall vara gratis i vår kommun under tiden du går i grundskola och gymnasium eller är i samma ålder som gymnasieeleverna.

Ekonomiska förutsättningar

Enligt beräkningar Sveriges Television gjort är kostnaden cirka 38 400 kronor under en livstid om man börjar räkna från när man är 12 år och 40 år framåt, vilket är ett genomsnitt, enligt 1177 Vårdguiden. Hur mycket det kostar att ha mens skiljer sig och beror på flera faktorer.

Ett paket bindor med 14 bindor kostar cirka 30 kronor, ett paket tamponger som innehåller 16 tamponger och kostar cirka 30 kronor. Beräknat behov skulle kunna var 4 stycken tamponger/bindor, åtgång 4 stycken per dag under 4 dagar per månad och 10 månader per år.

Kostnaden för mensskydd för alla elever i grundskola och grundsärskola beräknas till ca 85 tkr och till alla elever i gymnasieåldern 55 tkr. Total kostnad för kommunen enligt motionärens förslag skulle då bli cirka 140 000 kronor per år.

Barnkonsekvensanalys

Mens är en naturlig del av vardagen för hälften av alla människor. Menstruation påverkar kvinnor på olika sätt. Men en gemensam nämnare är behovet av mensskydd. Det finns risk att tabun och skamkänslor gör att barn upplever det obekvämt att ställa frågor om mens, köpa eller låna ett mensskydd.

Bedömning

De flesta kvinnor får mens någon gång mellan 9 och 16 årsåldern. Vanligast är att det börjar i 12–14-årsåldern.

Riksdagen har ställt sig bakom det som anförs i en motion (2021/22:1553) om att beakta möjligheten till kostnadsfria mensskydd till berörda invånare och tillkännagett detta för regeringen. Flera länder har lagstiftat om gratis mensskydd exempelvis England, Skottland och Nya Zeeland.

Flera kommuner i Sverige har på olika sätt beslutat om gratis mensskydd i skolan och på kommunens arbetsplatser t.ex. Hagfors och Smedjebacken.

Fria mensskydd i kommunens skolor och ev. på arbetsplatser kan anses vara en arbetsmiljöfråga. I skolorna i Bollebygds kommun finns idag tillgång till mensskydd i anslutning till skolsköterskans expedition. Utbildningsförvaltningens rektorer har redan beslutat att utrusta flera toaletter på varje skola med mensskydd. Det är alltså redan en uppgift elevhälsan och skolledning har och det blir en del av deras uppdrag att tillse påfyllning.

Kommunstyrelseförvaltningens bedömning är att gratis mensskydd för eleverna i kommunens skolor redan genomförs av utbildningsförvaltningen och inom befintlig skolpeng.

Däremot att organisera gratis mensskydd för elever som inte går i kommunens skolor, för elever på enskilda grundskolor och alla gymnasieskolor samt unga vuxna upp till 19 års som inte går i skola, ca 200 personer, är svårare att besvara och hantera. Bollebygd har endast delar av introduktionsprogrammet i egen regi. Alla övriga gymnasieelever går på skolor i andra kommuner. Dels vet vi inte om elever som inte går i kommunens skolor har tillgång till gratis mensskydd på den skolan eleven går på, dels finns det frågetecken om en kommun ska eller kan särbehandla en del av invånarna i kommunen som man gör om man går utanför avgränsningen skolelever och till sist skulle innebära administrativa och organisatoriska förändringar som bedöms vara svåra att genomföra. Budget för denna målgrupp saknas också men bör kunna införlivas inom ram hos utbildningsnämnden.

En avgränsning på elever i grund- eller gymnasieskola skulle kunna vara genomförbart och då det redan bedöms finnas gratis mensskydd i grundskolan är det den administrativa, organisatoriska och ekonomiska delen för gymnasieelever som kommunen måste utreda och besluta om.

Skickas till

Utbildningsnämnden

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunstyrelseförvaltningen

Monica Holmgren

Förvaltningschef

Annelie Fischer

Utbildningschef

